

18.06.2025

Anonymisoitu päätös

Dnro 765/03.04.04.04.10/2025

Asia Kuntavaalit

Valittaja A

Päätös, josta valitetaan

Kaarinan keskusvaalilautakunta, 16.4.2025, 22

Kaarinan keskusvaalilautakunta on 16.4.2025 vahvistanut 13.4.2025 toimitettujen kuntavaalien tuloksen Kaarinan kaupungissa.

Vaatimukset hallinto-oikeudessa

Kaarinassa kuntavaaleissa ehdokkaana ollut ja kaupunginvaltuutetuksi valittu A on vaatinut kuntavaalien tuloksen oikaisemista ja että hallinto-oikeus toimittaa Kaarinan kuntavaaleissa annettujen äänien tarkastuslaskennan. Hän on lisäksi vaatinut, että Kaarinan kaupunki velvoitetaan korvaamaan hänen oikeudenkäyntikulunsa.

Yhdistetyt alue- ja kuntavaalit ovat lisänneet viranomaisten tekemien virheiden määrää. Äänestyslippuja 24.4.2025 tarkastettaessa on ilmennyt, että Kaarinan äänestysalueella 003 Piispanristi on Perussuomalaiset r.p.:n (PS) asettaman ehdokkaan numero 73 eli B:n äänestyslippupinossa ollut 15 PS:n asettaman ehdokkaan numero 70 eli C:n ääntä. Nämä äännet on virheellisesti kirjattu B:n ääniksi.

Kaarinan äänestysalueella 002 Keskusta on PS:n asettaman ehdokkaan numero 64 eli D:n kirjattu saaneen 3 ääntä ennakoäänestyksessä, vaikka hänen äänestyslippupinossaan on ollut vain kaksi äänestyslippua, joista toinen olisi kuulunut kirjata Suomen ruotsalainen kansanpuolue r.p.:n (RKP) asettaman ehdokkaan numero 94 eli E:n hyväksi. PS:n asettaman ehdokkaan numero 61 eli F:n on kirjattu saaneen samalta äänestysalueelta 34 vaalipäivänä annettua ääntä, vaikka hänen äänestyslippupinossaan on ollut Kansallinen Kokoomus r.p.:n (Kok.) asettamalle ehdokas numero 27 eli G:lle kuuluva ääni. On todennäköistä, että nämä tarkastuksessa 24.4.2025 löydetty virheet eivät ole

ainoat, sillä tuolloin tarkastettiin vain noin seitsemän prosenttia hyväksytyistä äänestyslipuista.

Yhdistettyjen alue- ja kuntavaalien järjestäminen on epäonnistunut myös mitättöminä huomioon ottamatta jätettyjen äänestyslippujen suuren määrän vuoksi. Kaarinassa erikoisuutena on se, että suuri osuus mitättöminä huomioon ottamatta jätetyistä äänestyslipuista on sellaisia, joihin on merkitty Kaarinan kuntavaaleissa käytössä olleita ehdokasnumeroita suurempia ehdokasnumeroita, jotka ovat olleet käytössä Turussa ehdolla olleilla kuntavaaliehdokkailla.

Asian käsittely ja selvittäminen hallinto-oikeudessa

Keskusvaalilautakunta on antanut lausunnon.

A on antanut vastineen ja siinä muun ohella esittänyt, että keskusvaalilautakunnan lausunnossakin todetut lainvastaisuudet ovat vaikuttaneet keskusvaalilautakunnan vahvistamaan kuntavaalien tulokseen siltä osin kuin niillä on ollut vaikutusta valitsematta jääneiden ehdokkaiden väliseen järjestykseen, sillä jos tai kun valtuustokauden aikana varavaltuutettujen määrä jää vajaaksi, uusia varavaltuutettuja määrätään valitsematta jääneistä ehdokkaista keskusvaalilautakunnan valituksenalaisella päätöksellä vahvistetussa järjestyksessä.

Keskusvaalilautakunnalle on varattu tilaisuus lausuman antamiseen A:n oikeudenkäyntikuluvaatimuksen johdosta. Keskusvaalilautakunta on ilmoittanut, ettei sillä ole lausuttavaa.

Hallinto-oikeuden ratkaisu

Hallinto-oikeus hylkää valituksen.

Hallinto-oikeus hylkää A:n oikeudenkäyntikuluvaatimuksen.

Ratkaisun perustelut

Pääasia

Sovellettavat ja asiaan liittyvät säännökset

Vaalilain 84 §:n 2 kohdan mukaan ennakoäänestyksessä ja kirjeäänestyksessä annettujen äänestyslippujen laskennasta sekä vaalipäivän äänestyksessä annettujen äänestyslippujen tarkastuslaskennasta huolehtii kokouksissaan aluevaaleissa ja kuntavaaleissa kunnan keskusvaalilautakunta.

Vaalilain 58 §:ssä säädetään äänestämisestä ennakoäänestyksessä ja vaalilain 76 §:ssä äänestämisestä vaalipäivänä. Näiden pykälien 2 momenttien

ensimmäisten virkkeiden mukaisesti äänestäjän on niin selvästi merkittävä äänestyslippuun sen ehdokkaan numero, jonka hyväksi hän antaa äänensä, ettei voi syntyä epätietoisuutta siitä, ketä ehdokasta hän tarkoittaa.

Vaalilain 85 §:n 1 momentin mukaan äänestyslippu on mitätön, jos:

- 1) vaalikuoreessa on useampi tai muutakin kuin yksi äänestyslippu;
  - 2) vaalikuoreen on tehty äänestäjää tai ehdokasta koskeva taikka muu asiaton merkintä;
  - 3) äänestyslippuna on käytetty muuta kuin oikeusministeriön painattamaa äänestyslippua;
  - 4) äänestyslippua ei ole leimattu;
  - 5) ehdokkaan numero on merkitty siten, ettei selvästi ilmene, ketä ehdokasta se tarkoittaa;
  - 6) äänestyslippuun on kirjoitettu äänestäjän nimi tai erityinen tuntomerkki taikka siihen on tehty muunlainen asiaton merkintä;
- (---).

Pykälän 2 momentin mukaan asiattomana ei pidetä äänestyslippuun tehtyä merkintää, joka ainoastaan selvittää, ketä ehdokasta äänestäjä on tarkoittanut äänestää.

Vaalilain 87 §:n 1 momentin mukaan vaalipäivää seuraavana maanantaina viimeistään kello 12 on ryhdyttävä tarkastamaan vaalipäivän äänestyksessä annettuja äänestyslippuja sekä vaalilautakuntien ja 82 §:n 4 momentissa tarkoitettuja kuntien keskusvaalilautakuntien laskelmia. Tarkastuslaskennassa on päätettävä, mitkä äänestysliput luetaan ehdokkaiden hyväksi ja mitkä jätetään mitättöminä huomioon ottamatta.

Vaalilain 89 §:n 1 momentin mukaan vaaliliittoon kuulumattomaan puolueeseen ja kuhunkin yhteislistaan kuuluvien ehdokkaiden keskinäinen järjestys puolueessa tai yhteislistassa määräytyy heidän saamiensa henkilökohtaisten äänimäärien mukaan. Tässä järjestyksessä ehdokkaille annetaan vertausluvut siten, että kunkin puolueen tai yhteislistan ensimmäinen ehdokas saa vertausluvukseen puolueen tai yhteislistan hyväksi annettujen äänten koko lukumäärän, toinen puolet siitä, kolmas kolmanneksen, neljäs neljänneksen ja niin edelleen.

Vaalilain 91 §:n mukaan vaalien tuloksen määrittämiseksi eduskuntavaaleissa ja kuntavaaleissa kirjoitetaan kaikkien ehdokkaiden nimet heidän vertauslukujensa suuruuden mukaiseen järjestykseen ja kunkin ehdokkaan nimen kohdalle merkitään hänen vertauslukunsa. Tästä nimisarjasta valitaan sarjan alusta alkaen niin monta ehdokasta kuin vaalipiirissä on valittava edustajia tai kunnassa valtuutettuja.

Vaalilain 93 §:n 2 momentin mukaan, jos valtuuston toimikauden aikana varavaltuutettujen määrä jää vajaaksi, kunnan keskusvaalilautakunnan on valtuuston puheenjohtajan pyynnöstä määrättävä uusia varavaltuutettuja kuntalain 17 §:n mukaisesti.

Vaalilain 103 §:n 1 momentin mukaan, jos vaaliviranomaisen päätös tai toimenpide on ollut lainvastainen ja lainvastaisuus on ilmeisesti saattanut vaikuttaa vaalien tulokseen, vaalit on määrättävä uusittaviksi asianomaisessa kunnassa, jollei vaalien tulos ole oikaistavissa.

Pykälän 2 momentin mukaan, jos kunnan keskusvaalilautakunta on vaalien tulosta laskiessaan tai vahvistaessaan menettelyt lainvastaisesti ja lainvastaisuus on vaikuttanut vaalien tulokseen, vaalien tulosta on oikaistava.

Vaalilain 144 §:n 2 momentin mukaan kuntavaalit toimitetaan samanaikaisesti aluevaalien kanssa.

Asiassa saatu selvitys

Keskusvaalilautakunta on 16.4.2025 vahvistanut 13.4.2025 toimitettujen kuntavaalien tuloksen Kaarinan kaupungissa. Pöytäkirjan liitteen KT90 mukaan ääniä Kaarinassa toimitetuissa kuntavaaleissa on annettu yhteensä 17 292 kappaletta, joista hyväksytyjä ääniä oli 16 932 kappaletta ja mitättömiä 360 kappaletta. Mainitusta liitteestä ilmenevästi sovelletuin peruste mitättömyydelle on ollut vaalilain 85 §:n 1 momentin 5 kohdassa tarkoitettu peruste eli se, että ehdokkaan numero on merkitty siten, ettei selvästi ilmene, ketä ehdokasta se tarkoittaa. Tätä mitättömyysperustetta on käytetty Kaarinassa huhtikuussa 2025 toimitetuissa kuntavaaleissa yhteensä 277 kertaa.

Pöytäkirjan liitteestä KT20 ilmenevästi äänestysalueella 003 Piispanristi ehdokkaan numero 70 vaalipäivän äänimääräksi on kirjattu 0 ja ehdokkaan numero 73 äänimääräksi 15 ääntä. Keskusvaalilautakunta on hallinto-oikeudelle antamassaan lausunnossaan todennut, että nämä 15 ääntä on virheellisesti kirjattu ehdokkaan numero 73 hyväksi ja että ne olisi tullut kirjata ehdokkaan numero 70 hyväksi.

Pöytäkirjan viimeksi mainitusta liitteestä ilmenevästi äänestysalueella 002 Keskusta ehdokkaan numero 64 ennakkoäänten äänimääräksi on kirjattu kolme ja ehdokkaan numero 94 äänimääräksi 10. Keskusvaalilautakunnan lausunnon mukaan yksi ehdokkaalle numero 64 kirjatuista äänistä olisi tullut kirjata RKP:n asettaman ehdokkaan numero 94 hyväksi.

Pöytäkirjan liitteen KT 20 mukaan PS:n asettaman ehdokkaan numero 61 on merkitty saaneen äänestysalueelta 002 Keskusta 34 ääntä vaalipäivänä ja Kok. asettaman ehdokkaan numero 27 on merkitty saaneen samalta äänestysalueelta vaalipäivänä kuusi ääntä. Keskusvaalilautakunnan lausunnosta ilmenevästi yksi ehdokkaalle numero 61 kirjatuista äänistä olisi tullut kirjata ehdokkaan numero 27 hyväksi.

Valitut valtuutetut ja varavaltuutetut äänimäärineen ja vertausluvuittain ilmenevät pöytäkirjan liitteestä KT26. Ryhmittäin/puolueittain ehdokkaiden äänet ilmenevät pöytäkirjan liitteestä KT29. Ryhmien/puolueitten kannatus ilmenee pöytäkirjan liitteestä KT32.

Oikeudellinen arviointi

Vaalilaista seuraa, että kuntavaalit ja aluevaalit on toimitettu samanaikaisesti. Kunkin kunnan keskusvaalilautakunnan tehtävänä on ollut huolehtia muun ohella kuntavaalien ja aluevaalien ennakoänten laskennasta, vaalipäivän änten tarkastuslaskennasta ja kuntavaalien tuloksen vahvistamisesta.

Äänestyslipun ehdottomista mitättömyysperusteista on edellä todetusti säädetty vaalilaissa. Valituksessa ei ole väitetty, että keskusvaalilautakunnan tulkinnat äänestyslippujen mitättömyysperusteista olisivat olleet lainvastaisia. Mikäli äänestyslipusta on valituksessa esitetyin tavoin puuttunut Kaarinassa kuntavaaleissa käytössä ollut ehdokasnumero, on äänestyslippu tullutkin katsoa mitättömäksi, koska kyseessä on vaalilain 85 §:n 1 momentin 5 kohdassa tarkoitettu ehdoton mitättömyysperuste. Yksinomaan mitättömien äänestyslippujen sinänsä suuri lukumäärä ei anna aihetta olettaa, että keskusvaalilautakunnan suorittamassa tarkastuslaskennassa olisi menetelty lainvastaisesti.

Vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan hallintotuomioistuimen tulee vaalivalituksia käsitellessään arvioida, onko valituksessa esitetty sellaisia seikkoja, joiden takia tuomioistuimen tulisi itse tarkastaa äänestyslippuja ja laskea ääniä. Äänestyslippuja on tarkastettava ja ääniä laskettava vain tarvittaessa ja tarpeellisilta osin. Hallinto-oikeus ei käsiteltävänä olevassa asiassa pidä valituksessa esitettyjen seikkojen perusteella tarpeellisena sitä, että äänestyslippuja tarkastettaisiin tai laskettaisiin hallinto-oikeudessa.

Keskusvaalilautakunnan lausunnosta ilmenevästi keskusvaalilautakunnan suorittamassa tarkastuslaskennassa on tapahtunut seuraavat lasku- tai kirjaamisvirheet:

- Ehdokkaalle numero 70 (C, PS) on vahvistettu 15 ääntä liian vähän. Hänen äänimääräkseen olisi tullut vahvistaa 105.
- Ehdokkaalle numero 73 (B, PS) on vahvistettu 15 ääntä liikaa. Hänen äänimääräkseen olisi tullut vahvistaa 12.
- Ehdokkaalle numero 64 (D, PS) on vahvistettu 1 ääni liikaa. Hänen äänimääräkseen olisi tullut vahvistaa 20.
- Ehdokkaalle numero 94 (E, RKP) on vahvistettu 1 ääni liian vähän. Hänen äänimääräkseen olisi tullut vahvistaa 80.
- Ehdokkaalle numero 61 (F, PS) on vahvistettu 1 ääni liikaa. Hänen äänimääräkseen olisi tullut vahvistaa 245.
- Ehdokkaalle numero 27 (G, Kok.) on vahvistettu 1 ääni liian vähän. Hänen äänimääräkseen olisi tullut vahvistaa 96.

Edellä selostetuista virheistä johtuen puolueille vahvistetuissa äänimäärissä on seuraavat virheet:

- PS:n yhteenlasketussa äänimäärässä on 2 ääntä liikaa. PS:n äänimääräksi olisi tullut vahvistaa 1 177.
- Kok. yhteenlasketussa äänimäärässä on 1 ääni liian vähän. Kok. äänimääräksi olisi tullut vahvistaa 5 558.
- RKP:n yhteenlasketussa äänimäärässä on 1 ääni liian vähän. RKP:n äänimääräksi olisi tullut vahvistaa 572.

Viimeisen valtuutetuksi valituksi tulleen ehdokkaan numero 215 H:n (Vasemmistoliitto r.p.) vertausluku on 309,667. Ensimmäisen valtuutetuksi valitsematta jääneen ehdokkaan numero 24 Viivi I:n (Kok. 1. varavaltuutettu) vertausluvuksi olisi edellä mainittu Kok. äänimäärässä todettu yhden äänen virhe huomioiden tullut vahvistaa 308,778.

Asiassa on tämän jälkeen arvioitava, ovatko edellä todetut virheellisesti vahvistetut äänimäärät vaikuttaneet vaalilain 103 §:n 2 momentissa tarkoitettuun tavoin kuntavaalien tulokseen kuntavaalien ehdokkaiden äänimäärät sekä vertausluvut huomioon ottaen. Tässä arvioinnissa merkitystä ei ole sillä, ovatko virheet vaikuttaneet valtuutetuiksi ja varavaltuutetuiksi valitsematta jääneiden ehdokkaiden keskinäiseen järjestykseen.

Edellä mainituista ehdokkaista ainoastaan ehdokas numero 61 F on tullut valituksi valtuutetuksi ja ehdokkaat numerot 70 C, 27 G ja 94 E ovat tulleet valituiksi varavaltuutetuiksi. Edellä mainituista ehdokkaista ehdokkaat numerot 64 D ja 73 B eivät ole tulleet valituksi valtuutetuiksi eivätkä varavaltuutetuiksi. Ottaen huomioon muiden ehdokkaiden saamat vahvistetut äänimäärät, ei vahvistetussa vaalituloksessa olevilla edellä todetuilla virheillä ole vaikutusta ehdokkaiden henkilökohtaisten äänimäärien perusteella siihen, olisivatko kyseiset ehdokkaat tulleet valituiksi valtuutetuiksi tai varavaltuutetuiksi, eikä myöskään ryhmien/puolueiden keskinäiseen järjestykseen taikka valtuutettujen ja varavaltuutettujen keskinäiseen järjestykseen. Edellä mainituilla virheillä ei siten ole vaalilain 103 §:n 2 momentissa tarkoitettua vaikutusta vaalien tulokseen. Valitus on näin ollen hylättävä.

Oikeudenkäyntikulut

Oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain 95 §:n 1 momentin mukaan oikeudenkäynnin osapuoli on velvollinen korvaamaan toisen osapuolen oikeudenkäyntikulut kokonaan tai osaksi, jos erityisesti asiassa annettu ratkaisu huomioon ottaen on kohtuutonta, että tämä joutuu itse vastaamaan oikeudenkäyntikuluistaan.

Asiassa annettu ratkaisu huomioon ottaen ei ole kohtuutonta, että A joutuu itse vastaamaan mahdollisista oikeudenkäyntikuluistaan.

Sovelletut oikeusohjeet

Perusteluissa mainitut

Vaalilaki 93 § 1 mom, 100 § 1 mom, 102 § 2 mom ja 143 a § 2 mom

Muutoksenhaku

Tähän päätökseen saa hakea muutosta valittamalla, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan.

Valitusosoitus on liitteenä (Kuntavaalit).

Hallinto-oikeuden kokoonpano

Asian ovat ratkaisseet hallinto-oikeustuomarit Sami Kouki, Kati Niemi ja Jukka Vanto. Asian on esitellyt Jukka Vanto.

Tämä päätös on sähköisesti varmennettu ja tulostettu hallinto-oikeuden asianhallintajärjestelmästä.

Jakelu

Päätös tavallisena tiedoksiantona kirjeellä

A
Maksutta

Päätös tavallisena tiedoksiantona sähköisesti

Kaarinan kaupunginhallitus

Kaarinan keskusvaalilautakunta, jonka on vaalilain 104 §:n 3 momentin mukaisesti ilmoitettava päätöksestä

Kansallinen Kokoomus r.p.
/ vaaliasiamies J

Perussuomalaiset r.p.
/ vaaliasiamies A

Svenska folkpartiet i Finland r.p.
/ valombud K

Vihreä liitto r.p.
/ vaaliasiamies L

Vapauden liitto r.p.
/ vaaliasiamies M

Liike Nyt r.p.
/ vaaliasiamies N

Suomen Kristillisdemokraatit (KD) – Kristdemokraterna i Finland (KD) r.p.
/ vaaliasiamies O

Suomen Keskusta r.p.
/ vaaliasiamies O

Suomen Sosialidemokraattinen Puolue r.p.
/ vaaliasiamies P

Vasemmistoliitto r.p.
/ vaaliasiamies Q

Hallinto-oikeuden yhteystiedot

Turun hallinto-oikeus
Sairashuoneenkatu 2–4 (PL 32), 20101 Turku
turku.hao@oikeus.fi
Puh. 029 56 42400
<https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>